

PRAMONĖ 4.0 – KEIČIASI ĮMONIŲ POŽIŪRIS Į GAMYBOS MODERNIZACIJĄ

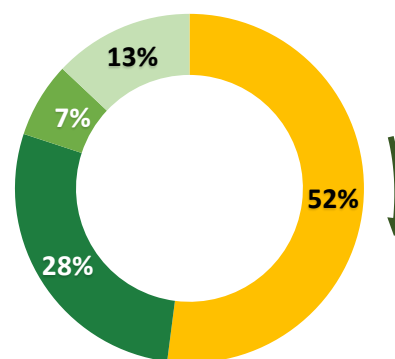
Sudarant Lietuvos Pramonės Lūkesčių indeksą įmonių papildomai buvo klausiama apie Pramonę 4.0 ir kas labiausiai padėtų, siekiant spartesnio įmonių modernizavimosi Lietuvoje. Tokio tipo klausimai apklausoje buvo naudojami ir prieš metus, siekiant išsiaiškinti kaip laikui bėgant keičiasi įmonių požiūris į gamybos modernizaciją.

Ketvirtoji pramonės revoliucija, sugalvota vokiečių ir pavadinta prekiniu ženklu „Industrie 4.0“, yra naudojamas terminas ne vienoje šalyje. Tai bendromis verslo, vyriausybės, pramonės ir mokslo pastangomis sukurta platforma, kuri turi padėti įmonėms įsidiesti inovacijas į jų gamybos procesus. Lietuvoje Pramonė 4.0 turėtų paskatinti ir padėti visų Lietuvos pramonės sektorių įmonėms diegti skaitmenines technologijas, dalintis geraisiais technologijų įsisavinimo pavyzdžiais, atverti finansavimo kanalus, taip pat formuoti modernią švietimo ir mokymo sistemą, progresyvią socialinės apsaugos sistemą.

AUGA SUSIDOMĖJIMAS INOVACIJOMIS

Apklausiant didžiausias Lietuvos pramonės įmones, buvo siekiama išsiaiškinti ar jos domisi Pramonės 4.0 tema. Dauguma respondentų (80 proc.) patvirtino, jog Pramonė 4.0 yra svarbi tema jų įmonei ir tik 20 proc. nurodė, jog šiai temai arba neskiria papildomo dėmesio, arba tai išvis nesusiję su jų įmonės veikla. Įmonių susidomėjimas Pramonė 4.0 sparčiai auga. Prieš metus atliktoje apklausoje tik 56 proc. įmonių buvo aktuali ši tema. Augantis rinkos dalyvių susidomėjimas yra labai svarbus, kadangi nesidomint inovacijomis ir įmonių atnaujinimo galimybėmis, įmonės susidurs su rizika prarasti savo turimas konkurencines pozicijas naujų inovatyvių įmonių atžvilgiu. Atlikta apklausa parodė,

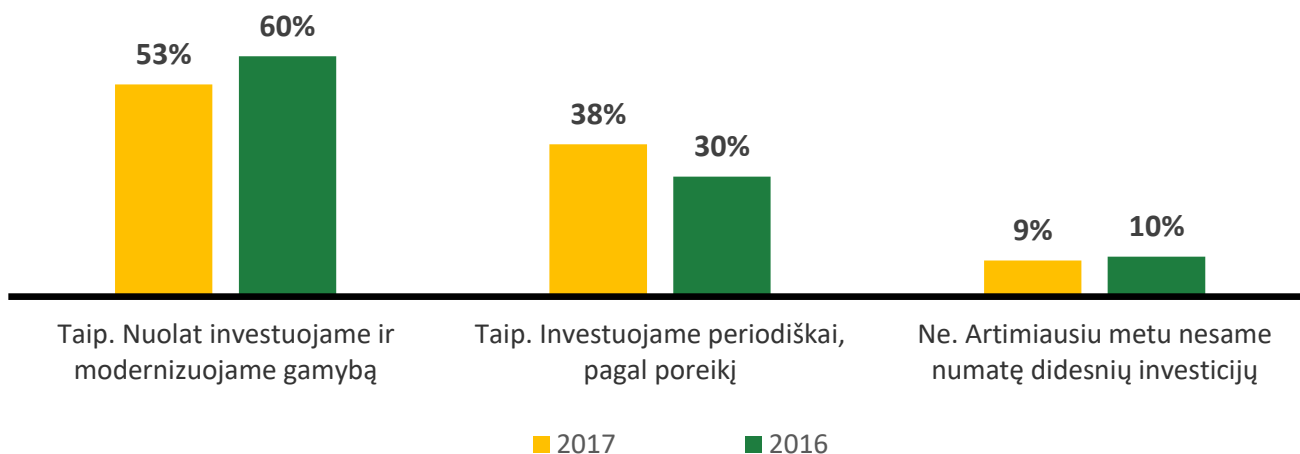
AR PRAMONĖ 4.0 YRA AKTUALI JŪSŲ ĮMONEI?

- Taip. Aktualu
- Taip. Iš dalies aktualu
- Ne. Neskiriame tam išskirtinio dėmesio
- Ne. Šie pokyčiai su mumis nesusiję

jog gamybinių pajėgumų modernizavimas išlieka itin aktuali klausimu įmonėms. Net 53 proc. atsakiusių vadovų teigė nuolat investuojantys ir modernizuojantys gamybą, o dar 38 proc. – investuojantys pagal poreikį. Tai beveik sutampa su apklausos rezultatais, kurie buvo gauti 2016 m. kadangi tiek prieš metus, tiek dabar tik apie 10 proc. respondentų neplanuoja artimiausiu metu investuoti į gamybos modernizaciją.

AR ARTIMIAUSIU METU ŽADATE INVESTUOTI Į GAMYBOS MODERNIZACIJĄ?

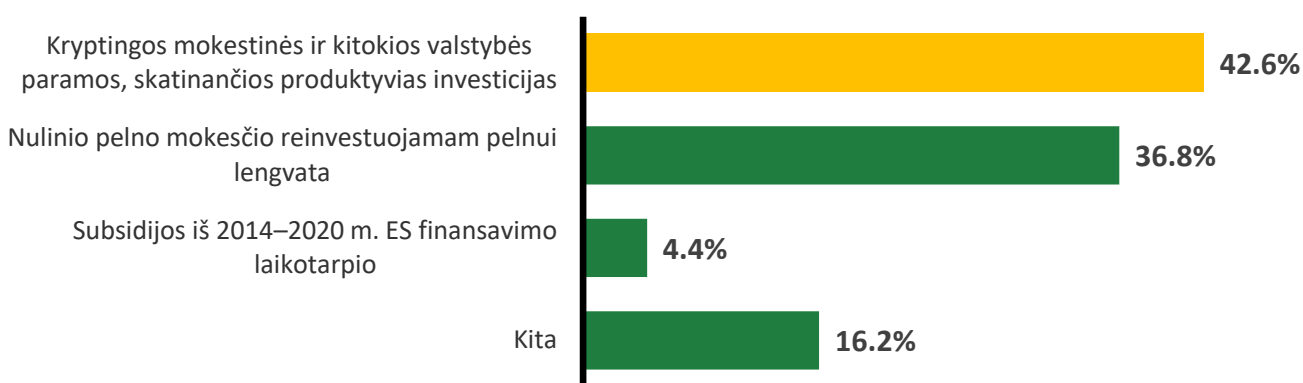
MODERNIZACIJĄ SKATINANČIOS PRIEMONĖS

Siekiant kuo spartesnio įmonių modernizavimo yra būtinas Valstybės dėmesys ir papildomos priemonės, skatinančios technologinę pažangą Lietuvos įmonėse.

Apklausiant pramonės įmones buvo stengiamasi išsiaiškinti, kokios Valstybės priemonės leistų užtikinti spartesnę įmonių plėtrą. Pagrindine priemone vadovai laiko kryptingą mokestinę paramą (42,6 proc.) ir nulinio pelno mokesčio reinvestuotam pelnui lengvatą (36,8 proc.). Tai iš dalies sutampa su įmonių atsakymais 2016 m., kuomet 59 proc. respondentų

mokestines lengvatas nurodė kaip esminę skatinimo priemonę įmonės procesų modernizavimui. Įdomu tai, jog tik 4,4 proc. respondentų subsidijas iš 2014-2020 m. ES finansavimo laikotarpio nurodė, kaip esminę priemonę, skatinančią investicijas į gamybos atnaujinimą. Pagrindinę to priežastį įmonės nurodo didelį biurokratinį mechanizmą teikiant paraiškas, neaiškų paramos skyrimo ir priemonių paskelbimo grafiką. Lėtai skirstoma ES parama užkerta kelią įmonėms greitai priimti reikšmingus investicinius sprendimus ir gauti finansavimą.

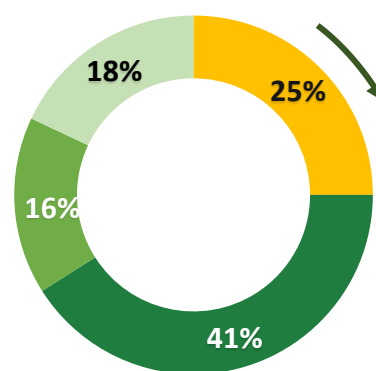
PAGRINDINĖS VALSTYBĖS SKATINIMO PRIEMONĖS, REIKALINGOS ĮMONĖS MODERNIZAVIMUISI

Žinoma, be tinkamos įmonių politikos ir išorinių faktorių yra labai sunku skatinti įmones investuoti į modernizaciją. Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, kas įmones labiausiai skatina orientuotis į technologinių procesų investicijas. 25 proc. respondentų teigė, jog tai labiausiai priklauso nuo įmonės vadovų požiūrio ir įmonės plėtros politikos. Tai beveik du kartus mažiau negu buvo nurodyta 2016 m. apklausoje – 47 proc. Dabar įmonių vadovai svarbiausia priežastimi išskiria konkurencinę aplinką ir siekį išlaikyti konkurencinį pranašumą rinkoje (41 proc. respondentų), 16 proc. - įžvelgia sparčiau už įmonės našumą augančius atlyginimus, kurie taip pat prisideda prie prastos įmonių konkurencinės situacijos užsienio rinkose. Visi šie faktoriai yra labai glaudžiai susiję, tačiau augantis vadovų dėmesys konkurencinei aplinkai tik dar kartą pabrėžia koks yra svarbus geras technologinis pasirengimas, pažanga gamybos

procesuose ir kūrybiškumas galintis padėti Lietuvos įmonėms išlikti konkurencingomis Europos ir pasaulio rinkose.

KAS LABIAUSIAI SKATINA TECHNOLOGINES INVESTICIJAS?

- Įmonės vadovų požiūris ir įmonės politika
- Konkurencinė aplinka
- Atlyginimų augimas, skatina investuoti į našumą
- Kita

Jonas Vadapalas
Ekonomikos patarėjas

+370 6 921 66 05

Jonas.vadapalas@lpk.lt

A. Vienuolio g. 8, Vilnius